

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ อาชีพจักสานบ้านท้าวบุญเรือง อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวแววดาว เขียวภา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรปริญญา สุขวัฒนา ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มนูญ สุติศา กรรมการ

อาจารย์ ดร.สุรพล บัวพิมพ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การศึกษาครั้งนี้เพื่อ ศึกษาประวัติความเป็นมา การประกอบอาชีพจักสานบ้านท้าวบุญเรือง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจักสานบ้านท้าวบุญเรือง เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมอาชีพจักสานในท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสังเกต การสัมภาษณ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือผู้รู้ประวัติงานจักสาน ผู้ประกอบอาชีพจักสาน ผู้ซื้องานจักสาน ผู้ที่ส่งเสริมงานจักสาน การวิเคราะห์ข้อมูลทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย การจัดเป็นหมวดหมู่ อธิบายลักษณะของความสัมพันธ์เชื่อมโยงในประเด็นต่าง ๆ ในภาพรวมแล้วหา ข้อสรุป โดยใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนาวิเคราะห์

สรุปการศึกษาได้ดังนี้

อาชีพจักสานบ้านท้าวบุญเรืองมีมานานเมื่อ 100 ปีมาแล้ว แต่เมื่อประมาณ 50 ปีที่ผ่านมา งานจักสานเริ่มเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เมื่อมีพ่อค้าต่างถิ่นเข้ามาแล้วนำสินค้ามาแลกเปลี่ยนกับงานจักสานในหมู่บ้านทำให้งานจักสานถูกเผยแพร่ จนสามารถนำออกจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างชื่อเสียงให้กับหมู่บ้านวิธีการถ่ายทอดความรู้ในการจักสานเป็นการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษให้แก่บุตรหลาน ฝึกหัดการจักสานจนมีความชำนาญ และทำต่อกันมาจนกลายเป็นอาชีพอีกอาชีพหนึ่งที่สร้างรายได้เข้าหมู่บ้าน

ปัจจุบันมีงานจักสานเพียง 2 ประเภทที่ยังทำกันอยู่ ที่นิยมทำกันมากคือการสานเป็นแผ่นด้วยลายต่างๆ อีกประเภทหนึ่งคือการสานถ้วย กระบวนการจักสานนิยมใช้วัสดุคือไม้ไผ่

ข้าวหลามเป็นหลัก กรรมวิธีการจักสานเป็นการใช้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น มีกระบวนการผลิตที่ใช้คนเป็นส่วนสำคัญ มีกระบวนการ ได้แก่ การเตรียมวัตถุดิบ กรรมวิธีการจักสาน การสาน

ปัจจุบัน ได้อนุมัติโครงการจัดตั้งกลุ่มอาชีพและได้รับเงินอนุมัติในการส่งเสริม จึงเสนอแนวทางการส่งเสริมอาชีพจักสาน ดังนี้

1. ควรมีการร่วมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ เพื่อสรุปปัญหาความต้องการของคนในชุมชน
2. แข้งให้คนในชุมชนทราบถึง โครงการร่วมกลุ่มอาชีพจักสาน
3. การส่งเสริมความรู้ โดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดต่อวิทยากรมาบรรยายในหัวข้อด้านการผลิต การพัฒนารูปแบบ และการตลาด

Independent Study Title	Bamboo Basket Weaving Occupation in Tawboonruang Village, Hang Dong District, Chiang Mai Province	
Author	Miss Waewdao Khiawpha	
M.Ed.	Vocational Education	
Examining Committee	Asst.Prof. Pornprinya Sukwattana	Chairman
	Asst.Prof. Manoon Sutika	Member
	Lect.Dr. Surapol Boapimp	Member

ABSTRACT

This study aimed to investigate the original and development of bamboo weaving occupation in Tawbunruang Village, Hangdong District, Chiang Mai Province; to gather knowledge concerning the weaving process; and to set guidelines for promoting this occupation for the community. The study tools used were an observation and interview forms. The population in the study were those who knew about the original and development of the weaving, those who produced wicker ware, consumers and personnel from the offices of wicker ware promotion. Data were analyzed by grouping, interpreting, explaining the relationship among various issues description, relating the data as a whole and summarizing by using descriptive analysis.

The results of the study were as follows:

It was found that the wicker ware has been produced at Tawbunruang Village for over 100 years. Not until 50 years ago that there were merchants who came to the village and traded their goods with wicker ware and sold them elsewhere so that people started to know about this kind of handicraft. Since then, it became more popular and has been one of the local products which brought more income to the villagers. The art of bamboo weaving production has been descended through family lines.

There are only 2 patterns left for this handicraft. The most popular one is making a bamboo sheet with various designs. The other is to weave a kind of container. The kind of bamboo used for weaving was *Cephalostachyum pergracile*. Local wisdom was used for

weaving methods. In the process of weaving, man labor was the main part, starting from collecting the bamboo skin, dying, weaving and furnishing.

The occupation group setting project was adopted. The budget was supported. For the promotion of the product, the guidelines coming from subjects' recommendation and from the results of the study were as follows:

1. As a producer group was set, the problems and need of the community could be done through the group,
2. The occupation group setting project should be announced to the community,
3. Training should be done by coordinating with organizations concerned and experts or instructors in the areas of production, product's pattern development and marketing should be invited to join the training.